

BÉKÉS

Békés, 1948
június 13.

II. évfolyam:
24. szám.

A BÉKÉSI PARASZTSÁG LAPJA

Tetemrehívás

Egy friss sírdomb felé tekint ma az ország: Takács Gábor rendőrvezető sírja felé, aki hősi halált halt a demokrácia védelmében.

Szükséges, hogy ennél a sírnál számvetést csináljanak mindazok, akik a békélenség szellemét elszigetelték, akik fenyegetéssel és ijesztéssel lázítottak a demokrácia ellen, a törvény, vagy a készülő törvény ellen és mindazok, akik eddig — hallgattak a lázításra.

Pöcspestrin szegényemberek törtek be a község házára. Köztük asszonyok, akiknek talán ugyanolyan legényfiuk volt, mint Takács Gábor rendőrvezető volt. A litániáról jöttek és a pap is ott meneteit vették. És a zászlós ur is, aki öccsével együtt kicsavarta a fegyvert a rendőr kezéből.

Az asszonyok között voltak, akik azt kiáltották, hogy: „Eljen Krisztus király” és bizonyára voltak, akik hevülten és többé már nem is gondolkozva, úgy érezték, hogy a hitet, a vallást, Istent kell megvédelmezni. Hiszen ezt hallották a templomban.

Sokan nehezen hiszik el, hogy mindez politikai számításból történik, hamis dolog. Nehezen hiszik el, mert papok mondják, templomban mondják, Isten nevében mondják.

Es ime: Pöcspestrin a templomból a község házára vonultak az enberek, papjukkal együtt — és gyilkoltak.

Vajjon nem történhetett volna meg ez másként is? Vajjon nem tűzlették-e a népet masut is, hogy minden eszközzel meg kell védeni a hitet? Vajjon nem vitték-e bele a politikát, a reakciós politikát, szinte az ország minden részén a templomokba?

Es ha már politizáltak, hol mondták el a teljes igazságot? Hol mondták el azt, hogy a demokrácia biztosította és biztosítani kívánja a vallási élet szabadságát? Hol mondták el azt, hogy újrapitett templomok, új harangok bizonyítják a demokrácia vallásosságát? Hol mondták el azt, hogy a készülő törvény az ország minden iskolájában megtartja és megvédelmezi a kötelező vallásoktatást és hogy a kormány milyen kezdeményező lépéseket tett az egyházakkal való megbékélés érdekében? Minderről a körleveleken és prédikációkban sem.

Takács Gábor kezéből kicsavarták a fegyvert, de a demokrácia nem hagyja kezéből kicsavarni. A demokrácia megvédi a békét, javítja életünket, közoktatásunkat, gazdasági és szellemi fölemelkedést visz kis falvainkba is, bárki is próbálja ezt bármilyen jelszóval megakadályozni. A nép lesz az iskola, ahol műveltségben és vallásosságban nevelik a gyermekeket és Istené lesz a templom, ahol nem politizálnak majd többé.

Es azok marad az ország, akik békében akarnak dolgozni mindnyájunk jobb jövőjéért.

A gyilkosok és felbujtók pedig elnyerik méltó büntetésüket.

Békés község képviselőtestülete a felekezeti iskolák államosítása mellett foglalt állást

Békés község képviselőtestülete június 5-én délután 5 órakor Papp Károly községi bíró elnöklése mellett rendkívüli közgyűlést tartott.

A közgyűlés napirendjén csupán csak 15 pont szerepelt s így a közgyűlés gyorsan letárgyalta a tárgyszorozathat felvett ügyeket.

A nagyobb érdeklődésre tartó ügyekről a következőkben számolunk be.

A képviselőtestület az iskolák államosítását kéri

Felolvasták a Nemzeti Bizottságnak Békés község képviselőtestületéhez intézett azon beadványát, melyben kéri a képviselőtestületet, hogy foglaljon állást a felekezeti iskolák államosítása mellett.

A képviselőtestület egyhangúlag kimondta, hogy magáévá teszi a Nemzeti Bizottság átiratát.

A VHSZ-nek nem tudnak segítyt adni

A Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetsége beadványban fordult a képviselőtestülethez, amelyben évi segély biztosítását kéri, hogy abból is segítséget nyújtsanak azoknak a volt hadifoglyoknak, akik önhibájukon kívül munkához még nem juthattak s így némi segélyben részesülhettek. A beadványban rámutattak arra is, hogy nyilvános gyűjtés útján próbáltak pénzhez jutni, de csak 600 pengő gyűlt össze, amelyből csupán csak husz, a segélyre legjobban rászoruló volt hadifoglyoknak tudták segítyt nyújtani. Azonkívül a műkedvelő előadások és bálak jövedelmét is segélyezésre fordították.

A Nemzeti Parasztpárt Országos Vezetőségének határozata

A Nemzeti Parasztpárti Országos Vezetősége ülést tartott s azon folyó politikai és szervezési ügyeket tárgyalta.

Örömmel vette tudomásul az Országos Vezetőség

a Szovjetunió kormányának azt a nemes és nagylelkű elhatározását,

hogy a jóvátétel hátralevő összeget felére csökkentti. Ez a kétmilliórd forintos csökkentés hatalmas arányban elősegíti a hároméves terv megvalósítását, népi demokráciánk gazdasági fölemelkedését és ezért

a dolgozó parasztság s az egész magyar nép hálafejtését.

A képviselőtestület a kérest legfeljebb hiányában nem tudta teljesíteni.

3000 forint segély templomtelek vételére

Foglalkozott a képviselőtestület Abaffy Gyula békési evangélikus missziós lelkész azon kérésével, hogy a Békésen építendő templom teleknek biztosítására a képviselőtestület 3000 forint segélyt szavazzon meg.

A képviselőtestület a kért segélyt egyhangúlag megszavazta.

Munkaellenőrző óra a község házában

Ministeri rendelet folytán minden olyan közület, ahol negyven

személynél több van foglalkoztatva, köteles munkaellenőrző órát beszerezni. Így Békés községnek is. Az ellenőrző órát a miniszteriumtól lehet beszerezni. Az ára 60 százalék árengedménnyel 1400 forint.

A képviselőtestület felhatalmazta az előjáróságot a munkaidő ellenőrző óra beszerzésére.

A Vizesfási Földmívelő Szövetkezet

arra kérte a községet, hogy a jószágok részére legelőterület engedjen át.

A kérest a képviselőtestület nem tudta teljesíteni.

Több kisebb ügy letárgyalása után a közgyűlés véget ért.

A Szovjetunió elengedte a jóvátétel hátralevő összegének a felét

A Szovjetkormány nagykövete értesítette a magyar kormányt, hogy Moszkvából megkapta a választ arra a jegyzékre, amelyet a magyar kormány a Szovjetunió kormányához a jóvátétel lezárítása kérdésében intézett.

A szovjetkormány attól a kívánságtól vezette, hogy megkönnyítse a magyar nép erőfeszítéseit az új építés érdekében és elősegítse a Magyar Köztársaság gazdasági életének fejlődését, továbbá figyelembe véve a két ország között létrejött baráti viszonyt, a Szovjetunió kormánya úgy döntött, hogy a jóvátételek fizetések hátralevő összegét az év július 1. napjától 50 százalékkal lezárítja.

Es azt jelenti, hogy négy éven át évi 500 millió forinttal kevesebbet kell fizetni. Így lehetőség nyílik ipari nyersanyagszükségletünk fokozottabb kielégítésére és gyártmányaink fokozására.

Bizonyos, hogy a Szovjetunió kormánya mindezeket figyelembe vette, amikor a jóvátétel összeget felére lezárította.

Tildy Zoltán köztársasági elnök, Dinnyés Lajos miniszterelnök és Rakosi Mátyas miniszterelnök helyettes levelet intézett N. Sedlovhoz, a Szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnökéhez, amelyben a magyar nemzet hálafejtését fejezték ki a Szovjetunióknak nagylelkű elhatározásáért.

kalmazását s megállapítja, hogy a felelősség elsősorban nem a félrevezetett parasztokat, hanem a felbujtókat, a sugalmazókat, a reakciós izgatásokat előidézőket és végrehajtókat terheli.

Milyen elemi csapások esetében lehet kérni a földadó elengedését

Módosították azt az 1946. évi kormányrendeletet, amely a földadó elengedéséről intézkedik rendkívüli károk és elemi csapások címén. Az új rendelet szerint földadó elengedésére azok a gazdák tarthatnak igényt, akiknek szülő- és gyümölcs-termését a jégeső, árvíz, tűz vagy jagy nagyobb összefüggő területen semmisíti meg.

A rendeletet április 1-től kell alkalmazni s végrehajtásáról a pénzügyminiszter gondoskodik.

Ara 60 fillér

Felvételi tájékoztató

a Békés-Tarhosi Országos Állami Ének és Zenei Szakirányú Liceum (Gimnázium) Országos Állami Ének és Zenei Gyakorló (Körzeti) Általános Iskolába

A gyakorló általános iskola feladata: „a magyar, elsősorban paraszti származású, kiváló ének és zenei tehetségu tanulók egységes, alapvető, nemzeti műveltséghez juttatása, ezek mellett az ének és zenei képességük kifejlesztése és előkészítésük az ének és zenei szakirányú liceumban, illetve gimnáziumban való továbbtanulásra.”

A liceum (gimnázium) feladata: „a magyar, elsősorban paraszti származású, kiváló ének és zenei tehetségu tanulók nemzeti szellemében erkölcsös polgárrá nevelése, általános gyakorlati műveltség megadása, a családi és általános iskolai gyermekneveléshez és tanfolyamhoz szükséges alapismeretek elsajátítása, előkészítés a magasabb ének és zenei szaktanulmányokra, valamint a magyar nép ének és zenei művelésében való közreműködésre.”

Az iskola a ma működő iskola-típusokat képviseli és megadja a lehetőséget tanulói számára, hogy tanulmányaikat más iskolában folytathassák, akár az egyes osztályok elvégzése, akár tanulmányaik befejezése esetén. Tagozatainak elvégzése pedig ugyanazt a végzettséget biztosítja, illetőleg a liceumi (gimnáziumi) érettségi bizonyítvány ugyanolyan további tanulmányokra is képesít majd, mint az ország hasonló iskoláinak az elvégzése.

Az iskola mindkét tagozatába egyformán kérhetik felvételtükét fiúk és lányok. Ez évben a gyakorló általános iskola I.—VIII. osztálya, a liceum II. és III. osztálya, valamint a 160.952—1948. V. 2. VKM. számú rendelet értelmében a gimnázium V. osztálya nyílik meg.

„A gimnázium V. osztályába a polgári iskolát végzett tanulók minden felvételi, vagy különbözőzeti vizsgát nélkül felvehetők az előírt korhatárkeretein belül.” (160.952—1948. VKM. sz.)

A felvétel iránti kérelmek végső határideje július 15. s azt az iskola igazgatóságához (Békés-Tarhos) kell benyújtani.

Tipus bútorok a Nemzetközi Vásáron

A budapesti Nemzetközi Vásár egyik legérdekesebb pavilonja lesz az Építéstudományi és Tervező Intézet kiállítási csarnoka.

Az intézet a hároméves terv keretében elkészült típusbútorok keretében mutatja be a nagyközönségnek s a látogató közönség a helyszínen szavazással dönt afelől, hogy a bemutatásra kerülő 18 különböző kivitelű szobaberendezés közül melyik nyerte meg legjobban a tetszését. A kiállítás szemléltető módon bizonyítja be az érdeklődőknek, hogy a típusbútorok megfelelő csoportosításával milyen harmonikus, szép és egyéni lakásokat lehet berendezni.

A szobaberendezésen kívül bemutatják a korszerű lakás konyhájának, hálófülkéjének és étkezőfülkéjének berendezési terveit is.

A közönség szavazatai alapján indul meg a típusbútor tömeggyártása, amely szerkezeti és formai szempontból minőségi gyártmány lesz.

A típusbútor a felhasznált anyagok szerint különböző áron kerül forgalomba és biztosítja a középszerű dolgozó bútor szükségletét éppúgy, mint az igényes közönségét.

Mit tett a Szovjet eddig Magyarországot?

Lapunk más helyén beszámoltunk arról, hogy a Szovjet elengedte a jóvátételi követelésének 50 százalékát. Az alábbi sorokban felsoroljuk azokat a kedvezményeket, amelyeket már eddig is nyújtott a Szovjetunió a magyar nemzetnek.

Felsorolni is sok, hányszor sietett segítségünkre a Szovjetunió. Egy bizonyos: valahányszor nehéz, szinte megoldhatatlan feladat előtt állott a magyar demokrácia, mindenkör számíthatott a Szovjetunió baráti segítségére. 1945. őszén a szovjetkormány csökkentette a mezőgazdaság jóvátételi kötelezettségeit és halasztást adott az elmaradt szállítások teljesítésére. 1946 tavaszán a magyar kormánykötöttség kérésére Szálin hozzájárult ahhoz, hogy a jóvátételt hat év helyett nyolc év alatt teljesítsük. Fár hónap mulva újabb segítséggel bizonyította be a Szovjetunió jóindulatát a magyar demokrácia iránt: a petrozenszói bányákat beszámította a jóvátételbe, elengedte az elmaradt szállítások után járó hatmillió dolláros késedelmi kamatot, hozzájárult ahhoz, hogy a szállítandó árut a mi érdekeinknek megfelelően csoportosíthassuk,

megengedte, hogy elmaradt szállításainkat 1953-ig részletekben teljesítsük. Ezek az engedmények biztosították a stabilizáció sikerét, a forint értékét és állatállományunk gyorsorvoslását. 1947. nyarán a Szovjetunió beleegyezett abba, hogy buza helyett felerésben rozsozt szállítsunk, a múlt év decemberében pedig, megértve nehézközellátási helyzetünket, haladékat adott 600 ezer métermáza buza szállítására.

Ez év januárjában újabb engedmény következett: a Szovjetunió beleegyezett abba, hogy a jóvátételben szállítandó áruk árát növeljük. Ez az engedmény azt jelenti, hogy az előbbihez képest 17 millió 224 ezer dollár értékének megfelelő áruval kell kevesebbet szállítanunk. Ehhez járult az, hogy a jóvátételi árutak ezentul dunai kikötőkben adhattuk át, ami ismét három-négy millió dollár értékű könnyítést jelent.

Még kell állapítanunk, hogy nem jutottunk volna idáig az országépítésben, nem értünk volna el ilyen példanatóeredményeket a Szovjetunió jóakarata, segítése, támogatása nélkül.

Méneskari tisztek helyett ezután gazdaemberek irányítják a lótenyésztést

Nagyjelentőségű intézkedés jelent meg. A földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a lótenyésztés irányítását a parasztság kezébe kell letenni. Eddig a méneskar a lótenyésztést teljesen katonai vezetés mellett működtette. Nem vették figyelembe a kispasztságot, általában a mezőgazdaság érdekeit. A felzárkózás után megszüntették a méneskar intézményét és minden

megyében lótenyésztési felügyelőségeket állítottak fel.

A minisztérium gondoskodott arról, hogy parasztemberek kerüljenek a lótenyésztés irányításába. Külön tanfolyamot rendeztek és ma már ott tartunk, hogy a tanfolyamot végzett parasztemberek szerte az országban átvehetik és irányíthatják a lótenyésztést.

Évzáró vizsga

Az Országos Állami Ének- és Zenei Szakirányú Liceum és Tanítóképző Intézet s a vele kapcsolatos Ének- és Zenei Általános Iskola június 15-én tartja évzáró ünnepét a következő műsorral:

Réggel 8 órakor évzáró istentisztelet.

10 órakor az iskolai év ünnepélyes megnyitása.

11 órakor a vallás- és közoktatásügyi miniszter által adományozott Tarhos-berkei vándorkönyvtár és könyvtárhelyiség felavatása, a helyi szabadművelődési tanács és iskola-partifőgő testület együttes ülése.

Délután fél 5 órakor a növendékek bemutató hangversenye. (Purcell, Couperin, Ph. E. Bach, J. S. Bach, Mozart, Händel, Palestrina, Bartók, Marenzio, Kodály, Kádosa, Kerényi, Veress S., Vársárhelyi művei.)

Este fél 9 órakor tabortűz: népdal, ballada és táncbemutató.

Az iskola iránt érdeklődőket szívesen látjuk.

Felhívás

Felhívom mindazon állattenyésztőket, akik a vármegyei egyesületnek tagjai, hogy a mezőgazdasági versenyen állataikkal és terményeikkel minél többen vegyenek részt, hogy községünk jó hírét és színvonalát ezzel is emeljék és a hároméves tervet elősegítsék.

Jelentkezni lehet a községhez 35. számú irodájában pénteki napon a gazdajegyzőnél.

Budai Gábor

állattenyésztési elnök,
a közégi versenyiroda
adminisztrátora

— Junius 6-ra tervezett sportünnepély június 13-án délután fél 3 órai kezdettel lesz megtartva.

ŐSÖM UTAZIK

Írta: Sinka István

Mocsáriakról egyszer délelegen, beszéltek nekem, hogy apám őse átbállagott fűtyszóval, vigan tehénpásztorok Nagyegödre.

Körötte falerél pergett, rigó vele versenyt fűtött, s a barna tallón a vadrepes sárga lángokkal tűndökölt.

Ment és delőtt . . . Futott a híre. — Daruk szállottak messze fönt. — S zordon öröm a boldog madarakra őszi dalokkal ránköszönt.

Azok az égnél kiáltottak s földre ejtettek egy-egy tollat — s a tollak alatt, lenn a mezőn pásztoremlékek haldokoltak.

De fűtött mégis apám őse, pedig nem volt előtte út se. És sejtette azt is, hogy hajdan ő, esendő oszilleg, éjbe fut le.

Ahogy elérte a kastélyt, kutyák vertek előtte tabort és ugatták a oszlovjáról padra lepergett virágpott.

Az ajtó előtt csak állt a pásztor — helyette, jaj, most én nyögök a késői unoka, kit százszor martak meg a „hőroszögök.”

Aztán köszönt . . . a kasznár kijött, a kasznár, kit félt ezer bolond, —

s úgy ment előbe roppant ősom, mint esőtől súlyos nyári lomb.

A osarnokban szivarfüst lengett, virágok nyíltak el korán, — és esend volt . . . és penész zöldült egy görög szobor bronzbooskorán.

És állt az úr és állt a pásztor, csak a szemük rebbent meg néha . . . És apám őse arra gondolt, hogy ő most játszik, ő nagy néma,

hosszúbotos, hangtalan pór, akin bánat fut keresztül, eddig, míg egy utódban majd győtrött nyelve meg nem zendül,

Végre mégis szólt a kasznár s hajh! mintha csak én is hallanám, ítélt szava: — pásztor nem kell, mehatsz az erők hajlatán,

ahová tudsz . . . Vagy, ha bírod, a falak közül fogd ki a tücsköt, s kaphatsz jutalmul illatot: rád fúvom a szivarfüstöt.

Mert élnek itt tücsök ezrivel s kicsi dalukkal néha önek. Olyan vagy te is, mint a férgék: szőbűzte fia a búzaföldnek.

Áljon az ilyen bolyongó vándormadarak élire, vagy vessze be korgó hasát fekete ködbe tétlre;

fusson az erdőn, mint a farkas, hogy le lehessen löni hamar . . . és ne őrizze lányomat más, mint a fonnyadó avar . . .

Igy hullt a szó s felelet nélkül verte arcon a nagy pásztor.

. . . En most csak azért kiállok, amiért akkor ingyen áfolyt

a gúny szegényen . . . Visszaütött nem volt kedve. Fogta kalapját, és ősi ködben, remény nélkül nézte az ég lehulló napját.

A majaron kívül esorda bégött, bivajok jöttek s birkanyájak, és meglettek meleg, ősi hanggal az álmosodó esti tajak.

Apró, fűtűzős madarak gyűltek s dalolt utánuk a sóvény; és gyermekeiken bújtak meg a eselédasszonyok bús ölen.

És apám őse esti zajban otthagya az ősi tanyát; az ősi tanya áll még ma is, s Mocsáriak ma is odalát.

Ott áll az ősi tanya, ködben, s mögötte árván gyalogol ősom, apám, testvérem . . . és az is, aki most e hósi papíron dalol.

Kasznárok gögje őt is úzte, uraság uszított rá kutyát, és gyermekeikkel és megcsúfolva vitte a szívét s batyuját.

Igy járt a világon . . . Így jár ma is. Utársa nincsen. Közében long a bot. És úgy, mint apjának megcsalt őse, dalol a darvaknak . . . Ringassatok, dalok!

Töltőtolljavítás dr. Püski könyvüzletében

Permetezőgépet kapnak a gazdák

Növényegészségügyünk fejlesztése érdekében Dobi István földművelésügyi miniszter a hároméves terv keretében 3500 permetezőgépet juttat el a gazdákhöz ez év augusztusától. A gépeket a növényegészségügyi köztervezetőkön keresztül osztják ki a hegyközségek, a földművelésügyi hivatalok és az egyes gazdák között. A gépek gyártása már rövidesen befejeződik.

A tenyészbéna lovak eladásának szabályozása

Egy régebbi rendelkezés a tenyészbéna lovak szüneteltetése eladását megtiltotta. Minthogy az országban az általános vízvezeték hálójának hiánya miatt a tenyészbéna lovak eladását az állatorvosok ellenőrzése mellett az állatvásárokon el lehet adni. Ezzel megszüntül a beteg lovak eladásának eddig szokásos kiűzörlése, valamint ezeknek illegális uton való forgalomba hozatala. A tenyészbéna lovak megbetegedését kancák fertőztetése okozhatja természetesen továbbra is fennáll.

Megállapították az adóbevallások határidejét

Most állapították meg az adóbevallások határidejét. Június 30-ig kell bevallást adni a vagyonedőről és a jövedelemtöbbletadóról, valamint azokról az adózóknak, akiknek az együttes kereseti és jövedelemadót a nyers bevétel alapján kell megfizetniük. Ezeknek június 30-ig kell bejelenteniük, hogy 1948. évre melyik adóközföldesség tagjává váltak fel őket. A földhasználati adókat és részes házonbérletnek szintén június 30-ig kell adót bevallaniuk.

Fokozzák a kigépjártatást

A mezőgazdasági szerszámárkában és kis felszámoló gépekben eddig hiány mutatkozott. A földművelésügyi miniszterium a gazdák kívánásának eleget téve, most meggyezést hozott létre, amely szerint a hároméves terv keretében a kigépjártatást annyira fokozzák, hogy a szükségleteket teljes mértékben ki lehessen elégíteni. A szerszámárkát és kigépjártatást a MÖSZK hozza forgalomba tagiszövetkezetei útján.

A szentgotthárdi kaszagyár május 1-ével 17 százalékkal túlhaladta a hároméves tervben előirányzott termelést. 1947 augusztusában a gyár naponta 1080 kaszát gyártott, az utolsó hónap teljesítménye már 1550 kasza.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak a rokonoknak, jó ismerősöknek, akik drága jó édesapánknak, nagyapánknak

Bondár Lajos

temetésén megjelentek, koporsójára koszorút és virágcsokrot helyeztek és részvételükkel mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hála-köszönetet.

A GYASZOLÓ CSALÁD

Egy veszedelmes betörőt tett ártalmatlanná a békési rendőrség

Eddig öt betörést ismert be a tettes

A békési rendőrség hosszas megfigyelés után letartóztatta Balogh Ernő 23 éves volt békési Galamb-utcai, jelenleg beregőszürményi lakos cipészegéjét, aki a megejtett nyomozás adatai szerint, az utóbbi időben

többrendbeli betöréses-lopást követett el Békésen.

Balogh Ernőt Békésre hozták. Kitalgatása alkalmával

ötrendbeli betörést ismert be.

Beismerte, hogy január 18-án éjjel feltörte a Csapó-féle trafikot, ahonnan 1800 forint értékű cigarettát vitt el. Ő tört be a Szakmaközi Bizottság helyiségébe, feltörte a Közellátási Hivatal egyik irodaszalának a fiókját, ahonnan elvitte a benne levő hivatalos pénzt. A közvédelmi Vilamosmű irodájának az ajtaját feltörte s az irodaszal fiókjában levő pénzt magához vette. Legutolsó

betörését a Görgényi-fatelepen követte el. Az iroda ajtajának feltörése után az irodaszal elhelyezett vas-kazettát magához véve, azt feltörte, a benne talált pénzt zsebreavágta, a kazettát azután a benne talált trüflönféle iratokkal együtt a Fábriánhid környékén elásta. A kazetta egyik része azonban a földből ki-láltszott, amire a lopás után néhány nappal egy fiú rátalált s beszolgáltatott a rendőrségre.

Balogh Ernőt a rendőrség átadta a gyulai törvényszéknek.

Idejében végezzük az aratást

Megjött a várvavárt esősz. Országos vonatkozásban is többé-kévesebb elegendő csapadék esett, amely befolyásolja ugyan a gabona érését, de a korán nyílt tavasz következményeként a hagyományos Péter és Pált egészen bizonyos, hogy megelőzi az aratás kezdete. De a váratlan időváltás szeszélyei mindig felboríthatják a gazda számítását, munkabecsztását, zavarhatja az aratási és cséplési munkát, sőt veszteségeket is okozhat a gabonatermelésben. Ilyen esetben csak céltudatos szakértelemmel járulhatunk hozzá a gabonatermés betakarításának a sikeréhez. Tehát, ha az időjárás veszélyese fordulna is, kövessünk el mindent, hogy az éretl terméskor a legkevesebb mértékre csökkentjük. Az aratást tehát idejében végezzük s ez az idő a búzáknál akkor érkezett el, amikor a teljes érés álmegy a szára érési állapotba, amikor a szem belseje még nem egészen kemény, hanem viaszos. Ez a legalkalmasabb aratás természetesen összefügg az időjárással. Nagy hőségben igen megrövidül a viaszérés tartama. Legkedvezőbb állapot az aratásra, ha nincs nagy forróság. Hirtelen érés esetén még megégett munkateljesítménnyel is igyekezzünk az aratással, hogy a búzákat még viaszérésben learathassuk, hogy a pergési veszteséget a legkevesebbre

csökkentjük, mert a legrettebb szemek elbujlásával nemcsak a hozam kevesebb, de a minőség is erősen romlik. A holtérést mindenképpen kerüljük el, mert az elkészt munka miatt a gazda elveszítheti az évi termését is. Ha pedig rozsdakártétel veszélye fenyeget, amely egy-két nap alatt tökéletesen a legzsebbe igérkező termésünket is, a búzáknak, még ha zöldek is, ne sajnáljuk nekikasztani a kaszát, mert ez az egyedüli védekezés ellene, a lehető legkorábbi aratás.

A rozs csak akkor aratható, ha török a körmon, vagyis teljesen be-érik. A sörárpánál leghevesebb aratási idő a teljes érés. Az őszi árpa pergési vesztesége is igen nagy, ha túlik. A zabot sárga-érésben aratjuk, de vigyázzunk, mert a túlerésben, mint mondani szoktuk, elrepül.

A gabona aratása után a keresztberakás és asztagolásnál, — különösen, ha esős, nedves az időjárás, minden lehető kövessünk el, hogy a gabona felesleges víztartalmát csökkentjük és megóvjuk az esőzés káros következményeitől. Igyekezzünk hát, legyünk szorgalmasak, mert a munkánknak, a termelési versényeknek így csak akkor lesz meg a kellő eredménye, ha azt, ami már van, meg tudjuk tartani és be tudjuk takarítani.

Rövidesen pótoljuk állatállományunk háborús veszteségeit

Hány tenyészállatot osztottak ki?

A felszabadulás óta a földművelésügyi kormányzat a tenyészállatok kiosztási akciók egész sorát szervezte meg, hogy az újgazdákat tenyészállatokhoz juttassa.

Az első ilyen akció 1946-ban kezdődött, amikor a gazdák 115, a törvényhatósági állattenyésztési alapok pedig több mint 700 kocát és 1947 elején még 300 tenyészkanthoz kaptak. Ugyancsak 1946 őszén kezdtek a juh-akciókat is és egy év leforgása alatt 1600 juhot osztottak ki. Az 1947—48. gazdasági évben pedig kiosztottak 1650 tenyészjuhot.

1947 első felében elsősorban az újgazdákat juttatták jóminőségű szarvasmarha tenyészállatokhoz. Így 1700 tehenet juttattak az újgazdáknak. Ugyancsak nagyszabású baromfi-akciókat is szerveztek és kiosztottak

az említett két gazdasági évben több ezer különféle fajú tenyészbaromfit.

A hároméves terv nagyobb lehetőséget adott az állattenyésztés fejlesztésének. Már eddig is

5300 tenyészmarhát juttattak gazdáknak a terv keretében kedvezményes áron.

Az újgazdák 50, a régi gazdák 30 százalékos állami hozzájárulást kaptak. Ugyancsak a terv keretében a múlt év októbertől kezdve az újgazdák mintegy 300 tenyészkocát, a régi gazdák pedig 140 tenyészkanthoz kaptak. Kiosztottak az állattenyésztési alapoknak 617 tenyészkanthoz és csaknem 2500 tenyészjuhhoz, elsősorban szintén az újgazdáknak. A hároméves terv tenyészbaromfi-

akciója során a kiosztott baromfi száma megközelíti a 40.000-et. A baromfiak mintegy 85 százalékát a tenyészanyagall nem rendelkező újgazdák kapták.

Az állattenyésztés fejlesztése érdekében nagyjelentőségűek ezek az akciók, mert a juttatásban részesültek elsősorban minőségű tenyészállatot kaptak és emellett biztosítva van a mennyiségi fejlesztés is.

A mesterséges megtermékenyítés nagyobb arányú bevezetésével állatállományunk szaporítása további, még nagyobb lendületet kap

és rövid idő alatt sikerül teljes mértékben pótolni az állatállományunkat ért háborús veszteségeket.

Tizenkilenc és félmillió iskolaépítésre

A közoktatásügyi miniszterium a hároméves terv második évében 195 millió forintot fordít új általános iskolák építésére és felszerelésére. Ebből az összegből két és félmillió forint jut a már működő 45 általános iskolai internátus mellé újabb 55 tanulóotthon létesítésére. A pátkai együttműködő református és katolikus általános iskolának teljes tanteremfelszerelést juttat a közoktatásügyi miniszterium. Még ebben az évben 170 általános iskolai osztályt szerel fel a legmodernebb csövázás butorral a miniszterium.

Iparostanonciskolai hírek

Június 6-án megtartott ünnepélyes évszázadon megjelent nagyszámú érdeklődő előtt Hídvégi János, dr. Krafcsik Gábor, Pintér Lajos, Papp István és Darabos Imre méltatták az iskola munkáját. A tanulók szavataival és beszédeivel tarkított ünnepélyre valamennyien szívesen gondolunk. Június 14-én kétéhes tanulmány-utrá indul az iskola 25 fős csoportja. Szolnok, Budapest és Szekesfehérvár megtekintése után 10 napot töltenek Balatonszárszón.

Kartársainak, barátainak és mind-azoknak, akik drága jó édesanyjának, nagyanyjának

özv. Erdi Ferencné

dohánykísérő

temetésén megjelentek, koporsójára virágot helyeztek és méltatlan fájdalmaikat részvételükkel enyhíteni igyekeztek, köszönetet mond a

Gyászoló család

HIREK

A kamutkeri bekötőút avatása

Nagy ünnepségre készül június 13-ára Kamutkert és környéke gazdálarszállama. Ezen a napon adják át rendeltetésének a háromméter terv keretében elkészült bekötőútát.

Az avatáson megjelenik Papp Sándor, Békésmegye főispánja is. Az avatási beszédet dr. Molnár Jenő alispán tartja.

Az avatás után este társasvacsora, majd táncmulatság lesz.

— A jövő héten a Ragellipatika tart éjjeli szolgálatot.

— Református istentiszteletek. A templomban délelőtt 9 órákor prédikál Balogh Mátys, délután 7 órákor Géczy Sándor. — Külsőterületen prédikálnak: Békés Földváron és Pecén Nagy Lajos, Rosszardón és Diteren Vágó István, Borosgyánban és Törökszigeten Egervisi László, Tarhos-Berkén dr. Szabó Lajos, Gyurban és Kamutkertben Boros János.

— A békési országos nyári vásár az alábbi napokon lesz megtartva: Június hó 18-án, pénteken sertés, juh, kecske és marhavásár, 20-án, vasárnap kirakodóvásár. Lóvásár nem lesz s így azok nem hajthatók fel.

— **Baba- és gyermek táncmulatók** kezd Nyíri Lajosné okleveles táncművelő június 22-én délután 5 órákor tánciskolájában. Előre iratkozni és érdeklődni lehet a Székessy cukrászdában.

— **BMSE—Sarkad bajnoki mérkőzés 13-án délelőtt fél 11 óra-
kor kezdődik.**

— A ref. általános iskolák évzáró ünnepélye hó június 13-án lesz a ref. templomban.

— **Felhívás az iparosokhoz.** A Békési Ipartestület június hó 27-én, vasárnap délután 3 órai kezdettel az ipartestület helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre az ipartestület tagjait tisztelettel meghívjuk. Vezetőség.

— **Pályázat trófiára.** A gyulai pénzügyigazgatóság pályázatot hirdet Békésen, Szarvasi-ut 46. sz. körzetében megüresedett kizárólagos dohányeladási engedélyek elnyerésére. A pályázaton hadirokcentak, hadi-özegek, hadiárak és hadigondozókat vehetnek részt.

— **Fel kell jelenteni a táviróvonal rongálót.** Közözzük a táviróvonal rongálót. Közözzük a táviróvonal rongálót, hogy mindazok, akik az országos táviró és távbeszélő hálózat vonalrongálót bármelyik post hivatalnál feljelentik és a rongálót a bíróság elítéli, 50—200 forintig jutalomban részesül.

— **A selyembűbő beváltási árat** különként 1350, 7— és 120 Ft ban állapította meg. Eperfélevelet korlátozás nélkül lehet szedni a közutakon, tereken és utcákon. Tenyészésre jelentkezni lehet június 25-ig a községháza 2. sz. irodájában.

— **A Vizesfási Földmivesszövetkezet** Kovácsmühelyére pályázatot hirdet. A pályázók sürgősen jelentkezzenek a Szövetkezet irodájában a pályázati úrlapokért. Határidő június 15.

— **A Magyar Dolgozók Pártjának Értelmiségi Csoportja** folyó hó 15-én, kedden fél 7 órákor a volt Szociáldemokrata Párt helyiségében értelmiségi gyűlést rendez.

Előadók: Osváth Gyula igazgató: Szocializmus, proletárharc taktikája. Izsó Lajos gimn. tanár: Budai Dózsa féle szabadságharc. Mindekit szívesen látunk.

— **Tenyészkest és juhot lehet igényelni.** Közözzük a tenyészkest és juhot lehet igényelni. Közözzük a tenyészkest és juhot lehet igényelni, az újgazdák 50 százalékos, a régi gazdák 30 százalékos kedvezményben részesülnek. Bárki bővebb felvilágosítást nyerhet a községháza 2. számú irodájában.

— **A cukorgyár** ezután felhív minden termelőt az előlegcukor kötelező átvételére és a növelt terület bejelentésére. Kötelező az igényes területét, aki nem szerződött. Tartozik minden termelő nagy esők után répföldjét azonnal megkapálni. Répaszerszámok igényése megkezdődött. **Csapó László** cukorgyári megbízott.

— **Műsoros est.** A Nemzeti Segély június 13-án, vasárnap este fél 9 órai kezdettel Bíró László tanító rendezésében Baayal Irén: „Terka néni” című 3 felvonásos színdarabját adja elő a „Nepközi Otthon javára. Belépődíj 3, 2 és 1 forint.

— **A mezővárosi állami mezőgazdasági leányközépiskolába** a felvételi kérelmek augusztus 15-ig nyújthatók be. Felvétel négy középiskolai vagy nyolc általános (elemi) iskolai végzettség alapján történik. Az iskola négy évfolyamu, melynek végzettséggel tanuló érettségi vizsgát tesznek. Az iskola nagy súlyt helyez a háztartási szabás varrási, kertészeti és gazdasági ismeretek elméleti és gyakorlati elsajátítására. Internátus. Ösztöndíj és menza-segély.

— **A magán- és kereskedelmi alkalmazottak ügyvédsége.** Június 18-án este fél 7 órai kezdettel októdi előadást tartunk a Kereskedelmi Kör helyiségében, melyre a tagok pontos megjelenését feltétlenül elvárjuk. Vezetőség.

— **Találtak 1 db kéksziű ujjnélküli női mellényt, 1 db zsebkést, 1 db környelű 4—5 éves csikót, április 1-én 1 darab zsákot és 4 darab kulcsot a Kiszási-soron.** Igazololt tulajdonosa a rendőrségen átveheti.

Az építő hisparosok távirata Darvas József miniszterhez

„Miniszter Ur! A KIOSZ építőipari szakosztálya nagygyűlése alkalmával egyhangú határozat alapján üdvözlőjük Miniszter Urat, hogy a romházak helyreállításával kapcsolatban a KIOSZ-ban tömörült építő hisparosokat ellátta munkával. Kérjük Miniszter Urat, hogy az építő hisparosokat a jövőben is támogatni sziveskedjék. A KIOSZ építőipari szakosztály nevében Kovács Kálmán szakosztályi elnök.”

Bölcsőtől a koporsóig

Születtek: Lelőczki András—Szatmári Juliannának leánya Margit, Liszka Mihály—Guti Erzsébetnek fia Lajos, Zohorán István—Püski Lóránek fia István, Juhász Mihály—Szalkai Margitnak fia István, Nővé Mihály—Lukács Juliannának fia Mihály. (281)

Házasságok kötötték: Lukács Gábor Kelemen Zsófiával. (72)
Mehaltak: Özv. Csató Istvánné Fábri Julianna 73 éves, özv. Erdei Ferenéné Erdélyi Julianna 61 éves, Bondár Lajos 63 éves. (160)

SPORT

A békési kosárlabdaspport jövője

Ez a kérdés foglalkoztatja a sport vezetőit, mert a vasutas jelleg megszűnésével elmarad a szabadjegy is, ami az NB II.-6s csapatnál igen sokat jelentett. A jövő bajnoki évben olyan utakat kell megtenni, mint: Sopron, Pécs, Diósgyőr, Debrecen, Székesfejvár, Baja stb. Az utazási költségeket, melyek 7—8000 forintot tesznek ki, honnan fedezik? Erre nincs biztos alap, de sajnos, még ígért sem. Hol vannak a többi költések, mert az utánpótlást is be kellene nevezni és férfi kosarasokat is? Bizserelés, szövetségi költségek stb., mind mind egy nagy kérdőjel.

A Nepi Sport Bizottság, melyhez a VSK utasította a Békési MAV-ot, hogy biztosítsa a versenyek további folytonosságát, — szerény anyagi lehetőségei mellett jelenleg semmi biztosat ígérni, adni nem tud.

Ertesítésünk szerint, Apáti Nagy Jenő az OSH-ban minden lehetőséget fog követni, hogy a békési sportnívóját képviselő NB II.-6s női csapatoknak jólétét biztosítsa. Hogy ez mennyire fog neki sikerülni, azt majd a jövő mutajta meg.

A „Békéscsabai MAV” hajlandóságot mutat arra, hogy a békési kosarasokat átvegye úgy, hogy minden mérkőzésüket Békésen játsszák Békéscsabai MAV néven. Kötelezettség csupán annyit volna a kosárlabdacsapatnak, hogy egyes fontosabb mérkőzéseken a Békéscsabai MAV NB I-es kézilabdacsapatát békési leányokkal erősítsék, kik ezen a téren is megítik az NB I. színvonalát. Így az utazáshoz szükséges csapatok rendelkezésére állana a csapatnak s nem lenne fennakadás ezen sportág fejlesztését illetően Békésen sem. Szépségháza lenne, mert a névváltoztatás szerint, az elért sikert Békéscsaba könyvelné el, noha minden mérkőzés Békésen játszánának. Természetesen ez nem válna Békés község dicsőségére.

Ha lehet, tegyenek meg mindent az illetékesek, hogy ezt az együtttesti társak meg Békésnek, de ne üres ígéretekkel, hanem a megfelelő anyagi alap megteremtésével, nehogy bekövetkezzék az, hogy közvetve kelljen szolgálni a község sportkultúráját, az esetleges nemtörődömség miatt. Az idő sürget, gyors cselekedetre van szükség.

„Barátság” Mozgó
3 napig! Színes film!
Vidám kisérlet
A legremekb angol színes film. — Ezor bonyolalom. Kacagás. Moka.
Előadások kezdete: Szombaton és hétfőn 7 és 9 órákor, vasárnap 3, 5, 7, 9 órákor.
Figyelem! Vásárolj magyarfilmet adunk kézkívánatra
Halálos tavasz
Igyekezzék Ön is jegyét biztosítani.

Varga Imre Mucsi Gergely Nagy Gábor
allatkereskedők értesítik az állattartó gazdákat, hogy 35 kilogrammon felüli **süldőket** **kövér sertéseket** **vágómarhákat** **szópósborjúkat**
a legmagasabb napiáron vásárolnak, Akiknek eladói szánt sertések, vagy vágómarháik vannak, jelentkezzenek nevezett kereskedőknél, vagy pedig a Tóth Mihály vásárosi vendéglőjében.

Apróhirdetések

Terményüzletnek is alkalmas rak-tárhelyiség Szarvasi-ut 20. alatt kiadó.

Használt arany és ezüsttárgyakat, régiépítkezést a legmagasabb áron vesznek. Ravasz óras-mester.

Egy modern, világos farkas berkeny hálószoba bútor eladó Arany János-utca 14.

Műhelyemet III. ker. Fábrián-utca 3. szám alá helyeztem át. Vállalok: ajtó, ablak készítését, üvegezést, képek-keretozést. Tisztelettel Bodorik István asztalosmester.

Eladó II. Hosszúföldi-utca 2. szám ház, mely áll 3 szoba, 2 konyha, speiz, kamara és egyéb melléképületekkel. Értékcsúszni ugyanott.

Eladó 2 darab 100x75 ös dupla ablak, 2 darab jóállapotban levő üveges ajtó, komplett 3000 darab hazai csapérp léceleket Tarkovics Imre kovácsmesternél V., Daru-utca 2.

Értesítés. Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy Kosuth utca 22. szám alatt (régi postaépületben) műszerész üzletemet megnyitottam. Vállalom a szakmához tartozó összes munkákat. A n. é. közönség szíves partfogását kérom. Tisztelettel Hajnal László műszerész-mester.

Gumbélyezők, megrendelőik a békési Petőfi-nyomdában.

Hidvégi Gergelynek Hidasháton 6 hold herje kisebb parcellákban, vagy egy kizárlásra is kiadó. Bővebbet III., Vadász-utca 6.

Földváron a ref. tanítók földjéből 26 kishold parcellákban is, — 5 hold föld a hosszirányú eladó. Bővebbet Gaborné igatlaniródjában. Buzapiao.

Villanyégők és villanyzerecsefi anyagokNyeste vaskereskedőnél.

Eladó egy favasas szállagfűrészgép V., Bathory-utca 17.

Eladó egy jótárbán lévő **gyermeksportkocsi Csap-u. 18.**

Eladó 6 kataszter és 600 négyzetöles föld tanyával. Bővebbet Balme-gyeren 203. szám.

Eladó IV., Keoskeméti-utca 18. sz. lakóház. Gardálkodónak ugyan alkalmas.

Eladó egy varrógép és női ruhá-neműek IV., Ady-utca 4.

Eladó Töröksökben 10 hold, Török-szigeten 8 hold SZANTÓ. Petőfi 81.

„Békés” Mozgó
Szombaton, vasárnap, és hétfőn
Londoni éjszakák
Credas, szép, színes filmrémek.
Kedden. Félhelyárakkal:
Nagyszerű műsor
Előadások kezdete: Szombaton, hétfőn, kedden 7 és 9 órákor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor

BÉKÉS
A Nemzeti Paraszpárt békésmegyei lepis. Megjelenik minden vasárnap. Felelős szerkesztő: Püski Sándor dr. Felelős kiadó: Hegyesi János. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Békés, dr. Püski Sándor kényvesbolt. Telefon: 53.
Hirdetéseket felvevünk péntek dé. 10 óráig. Hirdetés díja egy negyedévre 720 forint. Ara példányokéért 60 fillér.
Nyomdaiolt a Petőfi-nyomdában, Békés.